

## บทคัดย่อ

---

### การดำเนินงานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

ศึกษาความเป็นมาและปัญหาที่เกิดขึ้นกับป่าชายเลน ที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิต ของชาวบ้านตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อศึกษาแนวทางการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าชายเลน ให้มีความอุดมสมบูรณ์ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน สร้างกระบวนการ การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าชายเลน ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้วิธีสร้างกระบวนการเรียนรู้ของกลุ่มอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าชายเลน ในการดำเนินการแบบมีส่วนร่วม ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มอนุรักษ์มีการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มโดยมีการชักชวนชาวบ้านที่สนใจด้านการอนุรักษ์ป่าชายเลน ก่อนที่จะเกิดการวิจัยมาเป็นแนวร่วม และช่วยกันกระตุ้นจิตสำนึกของชาวบ้าน ให้เข้ามาสนใจ ดูแลรักษาและปลูกป่าเพิ่มเติมและยังเป็นแกนนำในการถ่ายทอดความรู้ ที่ได้จากการศึกษาเก็บข้อมูลถึงความหลากหลายของป่าชายเลน นอกจากนี้ยังได้นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาดูงานนอกพื้นที่ของกลุ่มอนุรักษ์ฯ ซึ่งพื้นที่นั้น ๆ ได้มีแนวทางในการแก้ไขปัญหาจนประสบความสำเร็จและเกิดการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในชุมชน มาถ่ายทอดให้กับชาวบ้าน และนำกระบวนการเรียนรู้มาทำวิเคราะห์ร่วมมือกับชาวบ้านในด้านการแก้ปัญหาเรื่อง การบุกรุกพื้นที่ การตัดไม้ทำลายป่า จนถึงวิธีการปลูกป่าให้ประสบความสำเร็จ จากการดำเนินงาน การอนุรักษ์ และฟื้นฟูสภาพป่าชายเลนโดยการ มีส่วนร่วมของชุมชน ทำให้ชุมชนตระหนักถึงประโยชน์และความสำคัญของป่าชายเลนได้ระดับหนึ่ง